

forslag til gennemførelse af beskyttelsestidsdirektivet er under forberedelse.

Den norske regering har den 16. december 1994 forelagt Stortinget et lovforslag, som svarer til det finske. Dog inkorporerer lovforslaget ikke fotografi-loven, idet dette punkt indgår i et lovforslag om gennemførelse af beskyttelsestidsdirektivet, som er ved at blive udarbejdet.

For Sveriges vedkommende blev ændringer af ophavsretlovens kapitel 2 gennemført i 1993 (SFS 1993:1007), og fotografi-loven blev inkorporeret pr. 1. juli 1994 (SFS 1994:190). Et lovforslag til gennemførelse i svensk ret af udlejnings- og udlånsdirektivet og satellit- og kabeldirektivet behandles i øjeblikket af Rigsdagen. Et lovforslag til gennemførelse af beskyttelsestidsdirektivet er på vej.

7. Den digitale udvikling.

Den nye digitale teknologi indebærer en revolution med hensyn til mulighederne for at håndtere tekst, lyd og billede, også for så vidt angår ophavsretligt beskyttet materiale.

Teknologien indebærer, at store mængder af information kan komprimeres og lagres på meget lille plads. Komprimeringen medfører, at mulighederne øges dramatisk for hurtigt at overføre den lagrede information via tråd (f.eks. telefonnettet eller andre kabelforbindelser, herunder i glasfiberkabler) eller trådløst (over jordbaserede sendere eller satellit). Endelig kan den lagrede information overføres og kopieres uden noget kvalitetstab.

Hverken nationalt eller internationalt indeholder den gældende ophavsretlige regulering med en enkelt undtagelse bestemmelser, der særligt vedrører digitalteknologien. Undtagelsen er edb-programmer, hvor der i 1991 blev vedtaget et EF-direktiv, som blev gennemført i Danmark i 1992.

På baggrund af de meget betydelige økonomiske og samfundsmæssige interesser, som knytter sig til digitalteknologien, pågår der for øjeblikket navnlig i USA, Japan og inden for EU omfattende undersøgelser, som også omfatter de rettmæssige aspekter på såvel nationalt som internationalt plan. I USA er der i juli 1994 publiceret en foreløbig rapport under titlen »Intellectual Property and the National Information Infrastructure«. Endvidere forhandles der som nævnt for øjeblikket inden for EU om udformningen af et direktiv om beskyttelse af databaser.

Det forventes, at resultaterne af de mange nationale og internationale undersøgelser vil komme til at indgå i det igangværende arbejde inden for WIPO vedrørende en særlig protokol til Bernerkonventio-

nen mv., som antagelig vil blive bragt til afslutning i løbet af 1995-96.

I Danmark afgav et af statsministeren nedsat udvalg i oktober 1994 rapporten »Info-samfundet år 2000«, der er et oplæg til en national indsats inden for de muligheder, som den nyeste udvikling af informationsteknologien indebærer. I rapporten foreslås det bl.a., at der af kulturministeren skal nedsættes et udvalg med henblik på en undersøgelse af særlige spørgsmål, herunder ophavsretlige, inden for bibliotekssektoren.

Det i februar 1994 fremsatte lovforslag (L 197) indeholdt et enkelt forslag af betydning for det digitale område. Forslaget gik ud på, at det forbud mod eksemplar fremstilling til privat brug, som i dag gælder for kopiering af edb-programmer i maskinlæsbar form, skulle udvides til at gælde for ethvert værk, herunder også databaser, i digitaliseret form. Samtidig blev det foreslået – i lighed med, hvad der gælder for edb-programmer – at den, der har erhvervet ret til at benytte et digitaliseret værk, skulle have en vis begrænset ret til en sådan eksemplar fremstilling, som er nødvendig for, at erhververen kan benytte værket efter dets formål.

Forslaget var begrundet i, at den digitale teknologi indebærer nye tekniske muligheder for fiksering, transmission, videregivelse, reproduktion og præsentation af tekst, billeder og lyd. Dette gælder ikke mindst med hensyn til mulighederne for hurtig reproduktion uden kvalitetstab af alt beskyttet materiale, som foreligger i digital form.

Forslaget fik i almindelighed en positiv modtagelse, selv om det såvel under udvalgsbehandlingen som under forhandlinger, ministeriet har haft i løbet af efteråret med repræsentanter for bl.a. bibliotekerne og rettighedshaverne, blev kritiseret for i enkelte henseender at være for vidtgående.

På baggrund af de fremførte synspunkter er forslaget til § 12, stk. 2, nr. 4, i lovforslaget udformet på en sådan måde, at forbudet mod kopiering til privat brug kun skal gælde for digital kopiering af eksemplarer af værker i digitaliseret form.

I forbindelse med det i februar 1994 fremsatte lovforslag har Dansk Forfatterforening og Dansk Journalistforbund fremsat ønske om, at aftalelicensordningerne i forslaget til §§ 13 og 14 om eksemplar fremstilling ved fotokopiering inden for undervisningsvirksomhed og erhvervsvirksomhed mv. burde udvides til også at gælde for elektronisk eksemplar fremstilling.

Den Danske Forlæggerforening og Danske Dagblades Forening har taget afstand fra dette forslag, idet foreningerne finder, at stærke grunde taler for,